МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИФРОВИХ, ОСВІТНІХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Галина ГЕРАСИМЧУК
«26» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«26» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Методологія наукових досліджень»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
спеціальність – С4 Психологія
освітня програма – Психологія

Кафедра соціогуманітарних технологій

Силабус склав(ла) професор кафедри соціогуманітарних технологій, д.політ.н., професор Валентин МАЛИНОВСЬКИЙ

Силабус затверджений на засіданні кафедри соціогуманітарних технологій, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.і.н., доцент Оксана ЖУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Психологія», протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Психологія» к.психол.н., доцент Катерина ШКАРЛАТЮК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/643

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Методологія наукових досліджень»

Освітня програма	Психологія
Галузь знань / Спеціальність	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С4 Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 1
Форма контролю	залік
Викладач(і)	д.політ.н., професор Валентин МАЛИНОВСЬКИЙ електронна пошта: v.malinovskiy@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» є формування у здобувачів системи методологічних знань і практичних навичок організації, проведення та оформлення наукових досліджень з дотриманням принципів академічної доброчесності та етичних норм.

Завдання: Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є засвоєння здобувачами теоретичних основ і методології наукових досліджень, оволодіння методами та технологіями науково-дослідницької діяльності, формування навичок планування, проведення, аналізу та оформлення результатів наукових досліджень із дотриманням принципів академічної доброчесності та етичних норм

Пререквізити: Основи наукових досліджень

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК01 — Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02 — Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК03 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК04 — Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06 — Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК09 — Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК01 — Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК02 — Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК03 — Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ								
1	Тема 1. Роль і завдання науки в сучасних умовах	2/0	4/1	15/20	21/21	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК02, СК03
2	Тема 2. Методологічні основи наукового дослідження	2/1	4/0	15/20	21/21	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК01, ЗК04, СК03
3	Тема 3. Технологічні аспекти наукового дослідження	2/1	4/0	15/20	21/21	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК01, ЗК02, СК01, СК02
4	Тема 4. Штучний інтелект (ШІ) та академічна доброчесність	2/0	5/1	15/21	22/22	МН1, МН2, МН6	МО4, МО7	ЗК01, ЗК03, СК01, СК02, СК03
Змістовий модуль 2. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ								
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	2/1	5/1	15/20	22/22	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК03, ЗК04, СК01
6	Тема 6. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	2/1	4/0	15/21	21/22	МН1, МН2, МН6	МО7	ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК02
7	Тема 7. Підготовка і захист магістерської роботи	3/0	4/1	15/20	22/21	МН1, МН2, МН6	МО4, МО7	ЗК02, ЗК03, СК01
	Разом	**15/4**	**30/4**	**105/142**	**150/150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Результати навчання

ПРН01. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН02. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів

ПРН07. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях

ПРН12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

знати:

основні методологічні підходи, принципи та методи наукових досліджень;
методику та технологію проведення наукових досліджень;
вимоги до планування, структури та оформлення кваліфікаційної роботи магістра;
принципи академічної доброчесності та етичні норми наукової діяльності.

вміти:

визначати проблему, мету, завдання та об'єкт і предмет дослідження;
обирати та застосовувати відповідні методи наукового дослідження;
аналізувати, узагальнювати та інтерпретувати результати дослідження;
планувати й організовувати науково-дослідницьку діяльність;
оформляти та презентувати результати наукового дослідження відповідно до встановлених вимог.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 17 – Партнерство заради сталого розвитку

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + ІЗ/КПІЗ (20 %) + модульний контроль (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Роль і завдання науки в сучасних умовах

1. Поняття, зміст та предмет науки як системи знань.
2. Сутність наукового пізнання.
3. Процес наукового дослідження, його логіка та етапи проведення.
4. Наукове знання та форми його розвитку.
5. Сутність, завдання та класифікація наукових досліджень.
6. Напрями досліджень.

Тема 2. Методологічні основи наукового дослідження

1. Методологія досліджень, види та функції наукових досліджень.
2. Методологічні принципи та підходи.
3. Систематизація методів наукового дослідження.
4. Методи емпіричного дослідження
5. Методи теоретичного дослідження.
6. Загальні методи наукового дослідження.

Тема 3. Технологічні аспекти наукового дослідження

1. Технологія наукової діяльності.
2. Структура наукового дослідження.
2.1. Вибір теми і формулювання дослідницького завдання.
2.2. Визначення об’єкта і предмета дослідження.
2.3. Формулювання мети і завдань дослідження.
2.4. Формулювання висновків.

Тема 4. Штучний інтелект (ШІ) та академічна доброчесність

1. ШІ в сучасному процесі наукового дослідження.
2. Можливості використання ШІ в науковому процесі.
3. Етичні аспекти використання ШІ.
4. Академічна доброчесність у навчальній діяльності та науковій роботі.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукового дослідження

1. Інформаційний аналіз наукових досліджень.
2. Поняття про інформацію та науково-інформаційну діяльність.
3. Види інформації.
4. Роль науково-технічної інформації у наукових дослідженнях.
5. Інформаційне забезпечення науково-дослідницького процесу.

Тема 6. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

1. Загальна характеристика магістерської роботи.
2. Структура магістерської роботи.
3. Технологія підготовки магістерської роботи.

Тема 7. Підготовка і захист магістерської роботи

1. Вимоги до оформлення магістерської роботи.
2. Апробація результатів дослідження.
3. Процедура передзахисту та перевірка магістерської роботи на плагіат.
4. Захист магістерської роботи.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Виконання ІЗ є одним з обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Методологія наукових досліджень».

ІЗ виконується самостійно кожним здобувачем. При виконанні ІЗ здобувачі вищої освіти повинні показати:

– здатність захищати власні погляди і виробити вміння самостійно аналізувати проблемні ситуації та явища;

– здатність самостійно аналізувати першоджерела та науково-дослідницьку літературу з обраної тематики;

– формулювати тему наукового дослідження, зважаючи на його актуальність;

– уміння розкрити тему дослідження;

– уміння сформувати висновки дослідження;

– навчитись висловлювати та аргументувати власну точку зору та власні погляди з обраної проблематики;

– уміння правильно визначати мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження;

– дотримання основних вимог до написання наукової роботи;

– дотримання вимог щодо оформлення структурних частин роботи (рубрикації тексту);

– здатності до бібліографічного пошуку літературних джерел;

– дотримання вимог щодо оформлення посилань, цитування та списку використаних джерел.

Оцінка ІЗ включає:

– перевірку викладачем ІЗ;

– захист здобувачем вищої освіти сформульованих у роботі наукових результатів;

– відповіді автором ІЗ на запитання викладача, які стосуються тематики ІЗ;

– відповіді автором ІЗ на запитання студентів, які стосуються тематики ІЗ.

10. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни «Методологія наукових досліджень» виконується з метою поглиблення знань здобувачів вищої освіти з предмета вивчення цієї дисципліни. Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для проходження курсу. Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Для самостійної роботи здобувачів використовуються такі форми:

1) опрацювання лекційного матеріалу;
2) виконання практичних завдань, передбачених на самостійне вивчення дисципліни;
3) систематизація вивченого матеріалу перед проходженням модульної контрольної роботи;
4) опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури;
5) вивчення законодавчих і нормативно-правових актів;
6) підготовка до практичних занять;
7) дискусії за тематикою дисципліни;
8) виконання навчальних завдань і тестового контролю;
9) ІЗ (індивідуальне завдання) у формі підготовки тез конференції, наукової статті, участі у конкурсі студентських робіт, підготовки презентації з теми дослідження (майбутньої магістерської роботи).

Індивідуальне завдання (ІЗ)

Виконання ІЗ є одним з обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Методологія наукових досліджень». ІЗ виконується самостійно кожним здобувачем. При виконанні ІЗ здобувачі вищої освіти повинні показати:

– здатність захищати власні погляди і виробити вміння самостійно аналізувати проблемні ситуації та явища;

– здатність самостійно аналізувати першоджерела та науково-дослідницьку літературу з обраної тематики;

– формулювати тему наукового дослідження, зважаючи на його актуальність;

– уміння розкрити тему дослідження;

– уміння сформувати висновки дослідження;

– навчитись висловлювати та аргументувати власну точку зору та власні погляди з обраної проблематики;

– уміння правильно визначати мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження;

– дотримання основних вимог до написання наукової роботи, зокрема принципів академічної доброчесності;

– дотримання вимог щодо оформлення структурних частин роботи (рубрикації кваліфікаційної роботи);

– здатності до бібліографічного пошуку літературних джерел у різних пошукових системах;

– дотримання вимог щодо правильного оформлення посилань, цитування та списку використаних джерел.

Оцінка ІЗ включає:

– перевірку викладачем ІЗ;

– захист здобувачем сформульованих у роботі наукових результатів;
– відповіді автором ІЗ на запитання викладача, які стосуються тематики ІЗ;
– відповіді автором ІЗ на запитання студентів, які стосуються тематики ІЗ.

11. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

12. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Малиновський В. Я. Методологія наукових досліджень у соціальній сфері. 2025. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/866

2. Методологія наукових досліджень у психології: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія» денної та заочної форм навчання / уклад. В.Я. Малиновський. Луцьк: ЛНТУ, 2025. 87 с.

3. Методологія наукових досліджень у психології : методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія» денної та заочної форм навчання / уклад. В.Я. Малиновський. Луцьк: ЛНТУ, 2025. 57 с.

Праці інших авторів:

4. Грипич С. Н., Буравкова Л. М. Науково-дослідницька діяльність студентів : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 290 с.Гуткевич С. О., Пугачова К. М. Магістерська робота: методика написання та захисту : навч. посіб. Київ: Університетська книга, 2024. 200 с.

5. Дизайн психологічного дослідження: організація та проведення практики практичних психологів : навч.-метод. посіб. / К. І. Шкарлатюк, Р. П. Федоренко, Л. І. Магдисюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 332 с.

6. Добрянська Н. В. Наукова діяльність: методологія і методика процесу : навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 84 с.

7. Захарова О. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. СумДУ/СУЕМ, 2024.

8. Кваліфікаційна робота: методичні вказівки до оформлення кваліфікаційних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти всіх освітніх програм денної та заочної форм навчання / уклад. Н. В. Ковальчук, Ю. Г. Фесіна, І. Л.Заблоцька. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 46 с.

9. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2024. 143 с.

10. Костирко Т.М., Ларенкова С.В., Бондар І.В., Жигалкіна М.С. Академічне письмо : навч. посіб. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.

11. Методика та організація наукових досліджень з психології: навчальний посібник для студентів спеціальності 053 Психологія / уклад.: В.Й. Бочелюк, В.В. Нечипоренко, О.Л. Позднякова, Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький, І.Є. Жигаренко, В.Ю. Завацький. 3-ге вид., перероб. і доп. Запоріжжя; Київ : ПВТП «LAT&K», 2023. 384 с.

12. Методичні вказівки для самостійної роботи з курсу «Методологія та організація наукових досліджень з психології» для студентів спеціальності 053 «Психологія» всіх форм навчання / укладач : Я. В. Стоцький. Тернопіль : Тернопільський нац. техн. ун-тет імені Івана Пулюя, 2025. 40 с.

13. Основи інформаційно-аналітичної діяльності : навч. посіб. / І. В. Захарова, Л. Я. Філіпова, І. С. Задорожний, Д. А. Тарасенко. 2-е вид., випр. і допов. Черкаси: Східноєвропейський ун-тет ім. Рауфа Аблязова, 2024. 347 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

14. Zhuk, O., Malynovskyi, V., Silvestrova, O., Haponchuk, O. Modern concepts and theories of state management of the system of social work. Lex humana. 2023, Vol. 15. № 2. P. 110–121. https://repository.lntu.edu.ua/entities/scientificarticle/49fba399-8905-46c4-9d92-b701a658538a

15. Малиновський В. Я. Наукові засади процесу формування державної соціальної політики. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2023. № 1 (159). С. 17–22. https://repository.lntu.edu.ua/entities/scientificarticle/f4c39d9e-5e6b-4ad8-863e-ad706502a024

16. Малиновський В. Наукова концептуалізація понять «соціальне управління» та «соціальне адміністрування». Ввічливість. Humanitas. 2026, № 3. С. 54–60. https://repository.lntu.edu.ua/entities/scientificarticle/c7568b7f-aced-41f3-ab37-added64ea9b7

Праці інших авторів:

17. Андрощук А. Г., Малюга О. С. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. International Science Journal of Education and Linguistics. Vol. 3, No. 2, 2024, pp. 27-35. doi: 10.46299/j.isjel.20240302.04.

18. Полоневич О. В., Морозова С. В., Аверічев І. М., Полоневич А. П. Використання штучного інтелекту в організації наукових досліджень. Зв'язок. 2024. №. 3. С. 3-6.

19. Слободянюк О., Залюбівська О. Забезпечення академічної доброчесності в закладах вищої освіти крізь призму нормативно-правових документів. Академічні візії. 2025. Вип. 39. С. 45–52.

20. Шинкарук О. В. Академічна доброчесність: міжнародні етичні принципи в освіті і науці. Інноваційна педагогіка. 2023. № 54. С. 115–120.

21. Яндола К. О., Бабач А. А., Мірошніченко О. С. (December 2024). Проблема академічної доброчесності в контексті використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладів вищої освіти. Pedagogical Sciences Theory and Practice. URL: https://surli.cc/ovwzzq DOI:10.26661/2786-5622-2024-3-21

22. Mohamed Khalifa, Mona Albadawy. Using artificial intelligence in academic writing and research: An essential productivity tool, Computer Methods and Programs in Biomedicine Update, Volume 5, 2024. URL: https://doi.org/10.1016/j.cmpbup.2024.100145

ІІІ. Інформаційні ресурси

23. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище: збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня–18 жовтня 2023 р. Львів–Торунь: Liha-Pres, 2023. 524 с.

24. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. (Уведено вперше; чинний від 2016-07-01). Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.

25. Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання : практ. посіб. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; Григоревська О. В., Матвійчук О. Є., Вараксіна Н. В., Кропочева Н. М., Бойко С. Т.; наук. ред.: Пономаренко Л. О. Вінниця : Ніланд-ЛТД, 2022. 181 с.

26. Про академічну доброчесність: Закон України від 18.12.2025 р. № 4742-IX. Урядовий кур’єр. 2026. 5 лют. С. 3-6.

27. Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею: постанова Каб. Міністрів України від 27.01.2010 р. № 55. (Офіційний стандарт транслітерації, питання №5).

28. Рекомендації для експертів із розгляду внутрішньої політики і процедур щодо академічної доброчесності. Київ : НАЗЯВО, 2022. 48 с.

29. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Луцькому національному технічному університеті: положення № 60-26 від 31.07.2026 р. URL: https://short-url.cc/1zyaL

30. Рекомендації МОН щодо відповідального впровадження та використання технологій ШІ в ЗВО (2025). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf